

به مناسبت فرارسیدن چهلمین روز درگذشت امیرحسن ندایی، عضو هیات علمی دانشگاه و از اهالی رسانه و فرهنگ ، ویژه‌برنامه «نقدآورد» از شبکه رادیویی نمایش پخش‌می‌شود.

زهرا رضانعلی، سردبیر و تهیه‌کننده برنامه «نقدآورد» با اعلام این مطلب گفت: همزمان با فرارسیدن چهلمین روز سفر بی‌گاهان استاد گرانقدرمان

یادمان امیرحسن ندایی

۴ شهر و ۶ کشور در گستره تئاتر مقاومت

بخش صحنه‌ای جشنواره تئاتر مقاومت ۱۱ آذر در مشهد آغاز می‌شود

جشنواره تئاتر مقاومت در نخستین دوره هایش با عنوان «جشنواره تئاتر دفاع مقدس، کار خود را آغاز می‌کند. جشنواره‌ای که در همان سال‌های ابتدایی دوران درخشانی را تجربه می‌کند و برخی از چهره‌های عرصه نمایش و تلویزیون و سینمای ایران در دوران آغاز کارشان، تجربه حضور در این جشنواره را داشته‌اند.

اکنون این رویداد به هجدهمین دوره‌اش رسیده است؛ دوره‌ای که تفاوت عمده‌ای با قبل دارد. دبیر جشنواره امسال سیدوحید فخرموسوی و دبیر اجرایی آن هم محراب محمدزاده است. آنها تصمیم

یاسر یگانه

روزنامه‌نگار

نخستین گام هجدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر مقاومت در کشور عراق و در ایام اربعین (شهریور ۱۴۰۱) شکل گرفت. ۱۳ گروه به عراق رفتند و اجراهای‌شان را در مسیر پیاده‌روی اربعین برگزار کردند. اتفاقی که با بازخورد‌های جذابی از سوی زائران کرپلا همراه بود. ۱۲۰ هنرمند در این رویداد حضور داشتند که با نام «زخم عتیق» برگزار شد. پس از آن نوبت به اجرای بخش خیابانی رسید. این بخش در یزد و در اواخر مهر ۱۴۰۱ برگزار شد. ۱۳ گروه به یزد رفتند و طی چند روز اجراهای‌شان را در این استان برگزار کردند. در پایان هم اختتامیه این بخش برگزار و برگزیدگان معرفی شدند. سیاستی که امسال در جشنواره تئاتر مقاومت در پیش گرفته شده بر تمرکززدایی از پایتخت استوار است. از این روست که هر بخش از جشنواره در یکی از استان‌های کشور برگزار می‌شود.

مقصود سوم جشنواره تئاتر مقاومت، شیراز بود. گروه‌های بخش «رادیو تئاتر» به استان فارس رفتند تا از ۱۷ تا ۱۹ آبان ۱۴۰۱ اجراهای‌شان را در شیراز به صحنه ببرند. این بخش با اجرای گروه‌ای از استان‌های مختلف کشور همراه بود. روز پنجشنبه ۱۹ آبان هم اختتامیه این بخش برگزار و برگزیدگان معرفی شدند.

گام چهارم این جشنواره مربوط به اجراهای بخش صحنه‌ای است. این بخش قرار است به گفته فخر موسوی، دبیر این دوره به جام‌جم از جشنواره ۱۱ تا ۱۶ آذر در مشهد برگزار شود. آنجاست که گروه‌های بخش صحنه‌ای گروه‌م می‌آیند و اجراهای‌شان را در این شهر به صحنه می‌برند. به این ترتیب هجدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر مقاومت کار خود را از شهریور ۱۴۰۱ آغاز کرده و تا پایان آذر ادامه خواهد داشت. البته حتی با برگزاری بخش اجراهای صحنه‌ای در مشهد هم این دوره به پایان نمی‌رسد. بخشی از این جشنواره به

امیرحسن ندایی، گرد هم می‌آییم تا بر حیرت‌مان رخت باور ببوشانیم.

وی افزود: در این برنامه که آخرین حضور ایشان در صدای جمهوری اسلامی بود از دوستان، خانواده و شاگردان ایشان که امکان حضور داشتند، همین‌طور از آنهایی که امکان حضور نداشتند اما خودشان را بی‌وقفه و به هر نحو به برنامه رساندند، خواهیم شنید.

نقدآورد ویژه چهلمین روز درگذشت امیرحسن ندایی، به تهیه‌کنندگی و سردبیری زهرا رضانعلی و با حضور محسن سوهانی، مسعود آب‌پور، بهروز بختیاری، محمدعلی صفورا، رامتن شهبازی، ابوالقاسم ایرانی، روزبه حسینی، امید نجوان، ستاره ایرانی، نیلوفر ندایی، مهوش ایرانی و جمعی از شاگردان ایشان، جمعه چهارم آذر ساعت ۲۱ تا ۲۴ از آنتن شبکه رادیویی نمایش پخش می‌شود.

نکته

رادیونمایش، بخش جذاب جشنواره تئاتر مقاومت

بهمن پارساآرا، کارگردان نمایش «نفس‌های زیر باران» نیز که در بخش رادیویی هجدهمین جشنواره تئاتر مقاومت حضور داشت درباره این رویداد نمایشی به جام‌جم گفت: اجرای زنده نمایش رادیویی شکل و حال‌وهوای خاص خودش را دارد که شرایط خاصی است. این اتفاق که به‌صورت زنده، نمایش‌ها برای تماشاگر اجرا و ضبط شود یک اتفاق بزرگ است که حسن جشنواره تئاتر مقاومت قلمداد می‌شود. درحالی‌که گروه‌ها در هر صورت شرایط داخل استودیو را نخواهند داشت، چراکه تجهیزات موجود در سالن‌ها آکوستیک نیست اما همین روح ماجرا که گروه برای تعدادی مخاطب به‌صورت زنده نمایش اجرا می‌کنند جذاب و خوب است.

کارگردان نمایش نفس‌های زیر باران گفت: جشنواره مقاومت امسال میزان کارهای خوب و مختلفی در بخش رادیونمایش بود. به‌نظرم اضافه‌شدن بخش رادیوتئاتر به جشنواره مقاومت می‌تواند یکی از جذابیت‌های این جشنواره باشد، چراکه از طریق صدا و امواج رادیویی می‌توان کارهای فauxری را برای مخاطب تولید کرد. رادیو امکانی را فراهم می‌کند که شخص ضمن انجام کارهای روزمره به دقت نمایش رادیویی را گوش کند. همان‌طور که می‌دانید رادیو یک رسانه گرم است و باید از این فرصت به‌خوبی برای جذب و راضی نگه‌داشتن مخاطب استفاده کرد. او ادامه داد: گروه‌ها برای اجرای خود نیازمند شرایط حرفه‌ای برای ضبط کارشان هستند تا کیفیت کار بالا باشد. هرچند اجرای نمایش در شرایط عمومی با حداقل امکانات نیز جذاب است و مخاطب را به سمتی می‌برد که از نمایشنامه‌خوانی به‌سمت یک اتفاق حرفه‌ای‌تر حرکت کند؛ لذا معتقدم حتی عکس بازنگران و افکتی که در رادیونمایش اجرا می‌شود همگی دارای جذابیت هستند. کارگردان نفس‌های زیر باران گفت: این نمایش به یکی از جانبازان شیمیایی دوران دفاع‌مقدس می‌پردازد که برای انجام جراحی با مشکلاتی روبه‌رو است و در این مسیر اتفاقات ویژه‌ای برایش رقم می‌خورد. چالش اصلی این نمایش تامین هزینه‌های عمل جراحی است که از سوی همسر این جانباز شیمیایی قرار

مقاومت اتفاقی مهم است. رادیو برای بخش مهمی از جمعیت‌کشورمان رسانه‌ای‌اشناساست اما به‌دلیل این‌که بتوانیم رادیو را به تئاتر پیوند و ارتباط دهیم تا بتوانیم مخاطب عام و خاص را جذب کنیم باید این بخش را که در گذشته در جشنواره‌ها دیده نمی‌شد جدی بگیریم. خوشبختانه بخش رادیوتئاتر در جشنواره فجر رونق دارد و حضور رادیوتئاتر برای نخستین‌بار در جشنواره تئاتر مقاومت هم‌عالی است. اگر این اتفاق تداوم‌داشته باشد، باید ابعاد فنی و حرفه‌ای آن جدی‌تر دنبال‌شود تا موجب برجسته‌کردن جشنواره مقاومت‌گردد.

صادق حسین پور سورجانی درباره نمایشی که در این دوره از جشنواره تئاتر مقاومت روی صحنه برده، گفت: متن این نمایش جایزه چند جشنواره مختلف را در بخش نمایشنامه‌نویسی دریافت کرده است اما متن، نمایش صحنه‌ای بود و ما آن را به سمت نمایش رادیویی اصلاح کردیم. این متن ارتباط معنایی و مفهومی با جشنواره مقاومت داشت و به همین دلیل آن را انتخاب کردم. قصه این نمایش مربوط به روایت یک خانواده درباره شهید سلیمانی است و در پایان نمایش و در حین روایت حاج قاسم به شهادت می‌رسد و چیزی که در این قصه مورد تأکید است بحث پایداری این آدم‌ها نسبت به موضوع ایثار و شهادت است که تأکید خاصی نسبت به اخلاق و خانواده دارند.

جشنواره مقاومت مهم است. حسین پور ادامه داد: هنر تئاتر برای مخاطب به‌لحاظ نوع نگاه، اندیشه، تفکر و احساس خیلی می‌تواند جذاب و قابل توجه باشد. من از بخش رادیونمایش جشنواره مقاومت که امسال برای اولین‌بار در شیراز برگزار شد انتظار سطح کمی و کیفی بیشتری داشتم چراکه ستاد جشنواره زحمات زیادی را کشیده بود و در بخش‌های پشتیبانی و سایر بخش‌ها باید تناسب بیشتری ایجاد می‌شد.

او تأکید کرد: اجرای نمایش‌های خارجی برای بخش رادیوتئاتر جشنواره تئاتر مقاومت ضروری است. ما انتظار داشتیم جشنواره مقاومت در این بخش نیز کارهای بین‌المللی را در جهت تجربه‌افزایی میربانی و کارگاه‌های آموزشی را جدی‌تر دنبال‌کند تا تبادل تجربه در این رویداد وجود داشته باشد، چراکه همان‌طور که می‌دانید در این بخش اکثر گروه‌ها از بچه‌های فعال تئاتر هستند اما در زمینه رادیو تجربه کمتری دارند، لذا در این راستا می‌شد تبادل تجربه و آموزش را پررنگ‌تر دنبال کرد. این کارگردان

گفت: اضافه‌شدن بخش رادیوتئاتر به جشنواره

ماهنامه بین‌المللی صدای تئاتر ایران

به همت اردکر دل هنرهای نمایشی اولین شماره ماهنامه بین‌المللی «صدای تئاتر ایران» با هدف معرفی توانمندی‌های تئاتر ایران در عرصه جهانی با عنوان بین‌المللی

(NEWSLETTER) منتشر شد.

ضرورت شناخت هنر نمایش در قالب دیپلماسی هنر با اهمیت درنوردیدن مرزهای جغرافیایی، شناساندن و معرفی قابلیت‌های تئاتر ایران در عرصه جهانی از مهم‌ترین دلایل اداره کل هنرهای نمایشی برای انتشار صدای تئاتر ایران است.

ماهنامه صدای تئاتر ایران ابتدای هر ماه میلادی در بخش‌های مختلفی چون معرفی تئاترهای روی صحنه تهران و سایر استان‌های کشور، معرفی تازه‌های نشر، گفت‌وگو با هنرمندان، انعکاس اخبار جشنواره‌های گوناگون ملی و بین‌المللی و سایر اخبار مرتبط در عرصه تئاتر به زبان انگلیسی منتشر خواهد شد.

تئاتر

THEATER

پنجشنبه ۳ آذر ۱۴۰۱ شماره ۶۳۶۴

یادداشت

ادبیات و وضعیت بی‌ذهنی

علی‌محمدمودب شاعر

سال‌هاست که هر جا گویی می‌پایم از اهمیت ادبیات می‌گوییم که بی‌هیچ شکی نیاز اول امروز جامعه ماست. در زمانه‌ای که به‌دلیل فشار بی‌حد و حصر رسانه‌های مهاجم و نیز ماهیت و ذات شبکه‌های اجتماعی که با نجوی باطل و پی‌وچ و شایعه و لُهو الحدیث پر می‌شوند، مردم ما روز به روز از هم‌زبانی دور می‌شوند و ذهن و ذهنیت متناسب با گفت‌وگو را ندارند، خطر تفرقه بیش از هر زمان دیگری است و من این خطر را سال‌هاست جار می‌زنم و گوش‌ی و هوش‌ی نمی‌پایم، سیاست و تجارت دو کلان‌روایت غالب در جامعه شبه‌مدرن است که ما را هم گرفتار خود کرده است.

همه در پی خدایگان شدن در این دو ساحت هستند و انسانیت غریب و مظلوم مانده است. ایران یکی از مهم‌ترین کشورهای دنیا از لحاظ ادبیات داشتن است. فردوسی، مولوی، نظامی، جامی، عطار، سعدی و حافظ هر کدام‌شان برای ساخت ذهن و زبان یک ملت به تنهایی کافی است اما این همه را داریم و این روزها به وضعیت بی‌ذهنی رسیده‌ایم که در یادداشتی این روزها به آن پرداخته‌ام. ما مهارت را به ماشین‌ها و ذهنیت را به رایانه‌ها سپرده‌ایم و خودمان فقط هم‌وغم‌مان لذت است.

در هیاهوی تجارت یا به عبارت صحیح‌تر بیزینس و سیاست، ادبیات می‌دانی است که می‌تواند پناهگاه انسان ایرانی باشد، اگر قدر آن را بدانیم و به آن رجوع کنیم و ارجاع بدهیم و اگر در ساختارهای اجتماعی اهمیت آن را درک کنیم، می‌تواند پل پیوندهای ما با یکدیگر باشد.

گسست‌ها و بحران‌های فرهنگی در هر کشوری ممکن است پیش‌نیاید اما برای کشوری با پیشینه ما ظهور بحران‌های فرهنگی نشانه ناشکری ما نسبت به ثروت‌های شگفت تمدنی‌مان است.

ادبیات فارسی از زاین تا آمریکا جنوبی و از هالیوود تا بالیوود سرچشمه الهام آفرینشگران آثار هنری است و در دنیای فکر و فرهنگ اعتبار جدی دارد ولی خود ما به‌دلیل غفلت از آن محروم مانده‌ایم.

ادبیات عصاره ناب همه ارزش‌های تمدنی ما و گلچینی از همه تجربه‌های انسان ایرانی در طول قرون و اعصار است. گلچینی که برای همه پذیرفتنی و مطلوب است. ممکن است شما عینیت محقق شده بخشی از جریان‌های فکری، عرفانی و فلسفی در تاریخ ایران را نتسندید اما ادبیاتی که در این جامعه‌ها آفریده شده است در طول قرون طوری فهم شده است که باعث پیدایش آن چیزی شده که گوهر تمدنی ایران است.

ایرانیان با ویژگی گزینشگری خاص خودشان که به‌دلیل قرار گرفتن در چهارراه تمدن‌ها به آن دست یافته‌اند مجموعه متونی را آفریده‌اند که به کار همیشه و هر کجای می‌آید. اما خود ما با غفلت این سرمایه‌ها را حذف کرده‌ایم و در نتیجه با وضعیتی روبه‌رو هستیم که نسل جدید بدون هیچ هویت و ذهنی با رگبار داده‌ها مواجه شده است و هویت خود را در معرض این داده‌ها از دست می‌دهد. ادبیات‌مان را اگر دریابیم نجات ما از بسیاری از بحران‌های فرهنگی ممکن است.

قالب

به یاد پدر تئاتر کودک و نوجوان

چهارم آذر سالروز درگذشت جبار باغچه‌بان، پدر تئاتر کودک و نوجوان است. باغچه‌بان در سال ۱۲۹۸ اولین نمایش کودک و نوجوان ایران با نام «خرخر» را در مدرسه احمدیه مرند روی صحنه برد. وی با اجرای این نمایش علاوه بر نشان دادن تأثیر شگرف تئاتر بر مخاطب، ایده استفاده از آن برای درک بهتر مفاهیم آموزشی را ارائه داد.

اجرای نمایشنامه فداکار معلم، حیات معلمین، ارکک خالاقیزی، شیخ شامل و دایر کردن جمعیت تئاتر تبریز از دیگر خدماتی است که او در حوزه تئاتر انجام داد.

قالب

